

Kỹ thuật TRỒNG MỘC NHĨ TRÊN THÂN GỖ

cửa ngang miệng lỗ). Nếu thấy sợi mộc nhĩ ăn trắng vào thân gỗ là được. Nếu thấy giống trong lỗ bị xốp, khác màu (xanh, đỏ, vàng, đen v.v...) thì giống đã bị nhiễm tạp, phải cấy lại.

+ Trong khi ủ cứ 7 ngày đảo gỗ 1 lần theo chiều từ trên xuống, từ dưới lên, từ trong ra và từ ngoài vào. Khi đảo, mỗi lần quay thân gỗ đi một góc 90° .

– Ươm, nuôi mộc nhĩ:

+ Khi ủ được 28 – 30 ngày (mộc nhĩ đã mọc ra xù xì khắp thân gỗ), rửa sạch và đem gỗ xếp vào nhà ươm để chăm sóc, thu hái mộc nhĩ. Cách làm là: Chôn những cột gỗ làm cột trụ, cách nhau 2 – 3m, buộc những thanh gá lên trên (cách mặt đất 0,8 – 1m) làm thành khung đỡ, các khung cách nhau 1,2 – 1,5m. Sau đó xếp gỗ vào khung đỡ theo hình chữ A và cách nhau 3 – 5cm.

+ Dùng bình phun tưới ẩm gỗ 2 – 3 lần/ngày trong suốt quá trình ươm nuôi.

• Thu hoạch, bảo quản

Mộc nhĩ sau khi cấy giống 40 – 45 ngày sẽ cho thu hoạch. Nếu chăm sóc tốt mỗi tuần sẽ cho thu hoạch 1 lần cho đến khi hết vụ (gỗ mục ra).

– Cách thu hái: Thu hái khi mộc nhĩ đã trưởng thành, tai phẳng, mép hơi gợn sóng. Dùng tay nhẹ nhàng vận chuyển để mộc nhĩ rời ra. Phải hái hết chân mộc nhĩ và không được dùng dao, kéo để cắt sẽ làm tổn thương gốc mộc nhĩ.

– Sau khi thu xong phân loại mộc nhĩ theo kích thước và độ trưởng thành.

– Phơi mộc nhĩ trên nền xi măng, nong, nia, cót v.v... cho đến khi tai mộc nhĩ quắt lại, khô cứng là được. Nếu số lượng mộc nhĩ nhiều nên làm lò sấy để đảm bảo chất lượng.

– Mộc nhĩ khô được cất trong túi nilon, chum, vại v.v... để bảo quản.

Giấy phép XB số 6/1225 do Cục Xuất bản
cấp ngày 29/10/2000. In 5.700 tờ tại Xưởng in NXBNN
In xong và nộp lưu chiểu 11/2000

LỢI ÍCH

- Có giá trị kinh tế cao, tận dụng được nguồn nguyên liệu và lao động ở mỗi gia đình.
- Sản phẩm được dùng để chế biến món ăn, làm thuốc chữa bệnh và xuất khẩu.

KỸ THUẬT TRỒNG

- **Chọn nơi sản xuất, nhà ương nuôi**
 - Tận dụng chuồng, trại, nhà kho, hang động bỏ trống hoặc làm các lán, trại tạm (tốt nhất ở nơi có bóng râm) làm nhà ương nuôi.
 - Yêu cầu nơi sản xuất phải sạch sẽ, thông thoáng, giữ ẩm và hạn chế được ánh sáng.
- **Nguyên liệu**
 - Gỗ của các loài cây thân gỗ có nhựa mủ trắng, mềm, xốp, không độc, không có tinh dầu. Ví dụ: sung, vải, ngái, duối, bồ đề, si, đa búp đỏ, dâu da xoan, so đũa, cao su, sau sau, mít, thân cau, thân dứa v.v...
 - Cây có đường kính trên 5cm, tốt nhất từ 10 – 20cm.
 - Gỗ còn tươi tốt hơn gỗ đã khô.
 - Gỗ đã mục không sử dụng được.

• Giống mộc nhĩ

- Được đóng chai hoặc túi nilon tại các trung tâm giống nấm.
- Nhận biết giống tốt, xấu:
 - + **Giống tốt:** Chai (túi) giống phát triển, trắng đều từ trên xuống dưới.
 - + **Giống không tốt:** Giống bị già, đã ra mộc nhĩ ngay trong chai hoặc túi giống; Giống bị non; giống chưa phát triển và trắng đều khắp chai hoặc túi giống; Giống nhiễm tạp: là loại có màu sắc khác lạ (đỏ, vàng v.v...) và không đều.

• Chuẩn bị nguyên liệu và cấy giống

- **Chuẩn bị nguyên liệu:**
 - + Ngả cây và cưa (hoặc chặt) thành khúc dài 1 – 1,5m, để vài ngày cho gỗ se nhựa.
 - + Dùng búa chuyên dụng (hoặc đục) tạo lỗ trên cây lỗ theo hàng so le: Hàng cách hàng 10cm, lỗ trên hàng cách nhau 15 – 20cm; Lỗ có kích thước 1,0 – 1,5cm, sâu 1,5 – 2,0cm. Đối với gỗ có đường kính trên 10cm, lỗ phải rộng và sâu hơn (đường kính 2cm, sâu 2,5 – 3cm).

Cấy giống:

- + Đổ giống ra khay, mẹt (hoặc lá chuối sạch) và dùng dũa, que đánh cho tơi đều.
- + Dùng gắp (tre, sắt) tra giống vào lỗ, lượng giống chiếm 1/3 lỗ.
- + Dùng phơi gỗ (được tạo ra khi đục lỗ) làm nắp đóng chặt miệng lỗ lại và lấy đất sét (hoặc sáp ong, xi măng v.v...) trát kín kẽ hở trên mép lỗ.
- **Ủ gỗ và ương nuôi**
 - Ủ gỗ: Thời gian ủ 28 – 30 ngày.
 - + Chọn khu vực ủ gỗ là nơi thoáng mát, sạch sẽ, có nhiều bóng râm và bằng phẳng.
 - + Gỗ sau khi cấy giống xếp vào khu ủ theo hình củi lộn, cao 1,5m và kê cách mặt đất 20cm. Sau đó, dùng chiếu rách, bao tải (hoặc phen tranh, rơm, cỏ v.v...) tẩm ướt phủ kín lên trên để ủ.
 - + Sau khi ủ 7 ngày bắt đầu tưới nước.
 - Cách tưới: Dùng bình phun phun bụi nước cho đủ ẩm và không để nước đọng lại trong các lỗ cấy giống.
 - + Ngày thứ 20 tiến hành kiểm tra giống đã cấy bằng cách mở một số nắp lỗ (hoặc